Hukuk Bölümü 2007/337 E., 2008/149 K.

"İçtihat Metni"

İş müfettişi tarafından düzenlenen raporda, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 86,81 ve 78. maddelerine muhalefet edildiğinin tespit edildiğinden bahisle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Ankara Bölge Müdürlüğü'nün 29.7.2005 gün ve 20113 sayılı işlemi ile, anılan Kanunun 108. maddesine dayanılarak 105. maddesine göre davacı adına idari para cezası verilmiştir.

Davacı vekili, para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ANKARA 12. SULH CEZA MAHKEMESİ; 30.9.2005 gün ve 2005/564 Müt. sayı ile, idari para cezasının hukuka uygun olması nedeniyle davacının başvurusunun reddine karar vermiştir.

Davacı vekili tarafından bu karara itiraz edilmesi üzerine, ANKARA 8. AĞIR CEZA MAHKEMESİ; 11.11.2005 gün ve E:2005/365 D.İş sayı ile, para cezasının 4857 sayılı İş Yasası'nın 105. maddesi uyarınca belirlendiği, aynı Yasanın 108. maddesindeki düzenleme karşısında, itirazı inceleme yetkisi idare mahkemesine ait olduğu halde, Sulh Ceza Mahkemesince itirazın görev yönünden reddi yerine işin esasına girilerek karar verilmesi yasaya aykırı olduğundan, itirazın bu nedenle kabulüne karar verilmesinin uygun bulunduğu gerekçesiyle Sulh Ceza Mahkemesi kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

Bu kez, davacı vekili, idari para cezası verilmesine ilişkin kararın iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 12. İDARE MAHKEMESİ; 9.6.2006 gün ve E:2006/805 sayı ile, 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun muhtelif hükümlerinden söz ederek, 1.6.2005 tarihinden itibaren, 5326 sayılı Yasa'da sayılan idari para cezası ve idari tedbirlerden oluşan idari yaptırımlar ile diğer yasalarda yer alan idari yaptırımlara karşı, Yasanın 19. maddesinde sayılan istisnai durumlar haricinde sulh ceza mahkemeleri nezdinde dava açılması gerektiği, dosyanın incelenmesinden, davacının, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden yapılan teftiş sonucunda tespit edilen eksiklikler nedeniyle 4857 sayılı İş Kanunu'nun 108. maddesine dayanılarak aynı Kanunun 105. maddesi uyarınca 8.859,26 YTL idari para cezası verilmesine ilişkin 29.7.2005 tarih ve 5 sayılı işleme karşı Ankara 12. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2005/564 Müt. sayılı dosyasında açtığı davanın, anılan Mahkemenin 30.9.2005 günlü kararı ile uyuşmazlığın esası incelenerek reddedildiği, bu karara karşı yapılan itiraz üzerine, Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.11.2005 tarih ve E:2005/365 D.İş sayılı kararı ile, idari para cezalarına karşı açılan davanın idare mahkemesinin görevinde olduğu gerekçesiyle itiraz kabul edilerek adı geçen mahkeme kararının kaldırıldığı ve bu kararın kesinleşmesi üzerine, para cezasının iptali istemiyle Mahkemelerinin kayıtlarına 27.3.2006 tarihinde giren dilekçe ile dava açılması yoluna gidildiğinin anlaşıldığı, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinden söz ederek, bu durumda; davacı şirkete 4857 sayılı Kanun'a aykırı davrandığından bahisle 8.859,26 YTL idari para cezası verilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle 27.3.2006 tarihinde Mahkemelerinin kaydına giren dilekçe ile açılan bu davanın görüm ve çözümünde, 5326 sayılı Yasa hükümleri uyarınca sulh ceza mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, Mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyanın gönderildiği UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ HUKUK BÖLÜMÜ; 2.10.2006 gün ve E:2006/240, K:2006/169 sayı ile, davanın, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 78, 81, 86,105 ve 108. maddelerine göre verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açıldığı, Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde, "Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır" denildiği, bu Kanunun genel hükümleri arasında yer alan 27. maddesinin (1) numaralı bendinde, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceğinin öngörüldüğü, buna göre, Kabahatler Kanunu'nun belirlediği ilke ve esaslara uyan diğer kanunlardaki idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırımlara karşı yapılacak itirazlarda sulh ceza mahkemesinin genel görevli kılındığı, incelenen olayda, yukarıda belirtilen koşulların oluştuğu anlaşıldığından iş mevzuatına dayanan dava konusu idari para cezasına karşı yapılacak itiraza bakma görevinin sulh ceza mahkemesine ait bulunduğu, her ne kadar, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesi, Anayasa Mahkemesi'nin 1.3.2006 gün ve E:2005/108, K:2006/35 sayılı kararıyla iptal edilmiş ve gerekçeli karar 22.7.2006 günlü, 26236 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ise de, bu maddenin iptaline karar verilmesiyle meydana gelen hukuksal boşluk kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesi ve 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesi gereğince, yeni düzenleme yapması için yasama organına süre tanımak amacıyla iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine karar verildiği, Anayasa'nın 153. maddesinden söz ederek, anılan hükümlere göre sözü edilen Anayasa Mahkemesi kararının hukuki sonuçları incelendiğinde: İptal hükmünün, karar 22.7.2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış olduğuna göre, Anayasa Mahkemesi'nce belirlenen altı aylık sürenin sona ereceği 22.1.2007 gününde yürürlüğe gireceği açık olup, ancak bu tarih itibariyle görev kuralı yürürlükten kalkacağından, yasama organınca kendisine verilen altı aylık süre içinde herhangi bir düzenleme yapılmadığı takdirde 22.1.2007 tarihinden itibaren görevli yargı yerinin hukukun genel ilkelerine göre saptanabileceği; fakat, yasama organı tarafından, Anayasa Mahkemesi'nce verilen altı aylık süre içinde iptal hükmü doğrultusunda yasal düzenleme yapılması halinde ise, işaret edilen yargı yerinin yeni düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren görevli olacağının tartışmasız bulunduğu, belirtilen durum karşısında; yasama organı tarafından iptal hükmü doğrultusunda henüz yasal düzenleme yapılmaması nedeniyle anılan madde hükmü yürürlükten kalkmadığından, 5326 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği 1.6.2005 tarihinden sonra 26.8.2005 gününde açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu, açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Sulh Ceza Mahkemesi kararını görevsizlik nedeniyle kaldıran Ağır Ceza Mahkemesi kararının kaldırılmasının icap ettiği gerekçesiyle davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 12. Sulh Ceza Mahkemesi kararını görevsizlik nedeniyle kaldıran Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.11.2005 gün ve E:2005/365 D.İş sayılı KARARININ KALDIRILMASINA karar vermiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin bu kararı üzerine ANKARA 12. SULH CEZA MAHKEMESİ; 11.5.2007 gün ve E:2007/323 Müt. sayı ile, muteriz vekilinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Ankara Bölge Müdürlüğü'nce 4857 sayılı Yasa uyarınca hakkında idari para cezası düzenlendiğini, itirazen kaldırılmasını talep ettiği, muteriz vekilinin talebi üzerine Mahkemelerince daha önce görevsizlik kararı verildiği, dosyanın idari yargı ve adli yargı arasındaki görev uyuşmazlığı nedeniyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği, yapılan inceleme sonucunda sulh ceza mahkemesinin görevli olduğuna ilişkin karar verilerek Mahkemelerine dosyanın yeniden gönderildiği, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararından sonra yürürlüğe giren 19/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Yasa'nın 3. maddesinde yapılan değişiklik ile; "(1) Bu Kanunun; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde" şeklinde düzenleme yapıldığı, idari para cezasının 4857 sayılı Yasa'ca verilmiş olması ve anılan Yasanın 108. maddesindeki(Değişik birinci fıkra: 1/7/2005-5378/39 md.) düzenleme: "Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 inci maddedeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. 101 inci madde kapsamındaki idari para cezaları ise, doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından verilir. (Mülga birinci cümle: 1.7.2005-5378/39 md.) Verilen idari para cezalarına dair kararlar ilgililere 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat

Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur" şeklinde olup, görevle ilgili düzenlemeler kamu düzeni ile ilgili olduğundan ve derhal yürürlüğe gireceğinden; Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle itiraz konusu kararın yargılama mercii idari yargı olmakla Mahkemelerinin görevsizliğine, Mahkemeleri ile Ankara 12. İdare Mahkemesi arasında ortaya çıkan görev uyuşmazlığının çözümü için karar kesinleştiğinde dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Erdoğan BUYURGAN, Habibe ÜNAL, Ayper GÖKTUNA, Muhittin KARATOPRAK ve Gürbüz GÜMÜŞAY'ın katılımlarıyla yapılan 2.6.2008 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Olayda, İdare Mahkemesince 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulması üzerine adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasını inceleyen Mahkememiz, "Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 12. Sulh Ceza Mahkemesi kararını görevsizlik nedeniyle kaldıran Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.11.2005 gün ve E:2005/365 D.İş sayılı KARARININ KALDIRILMASINA…

…" karar vermiştir.

Bunun üzerine, Sulh Ceza Mahkemesince, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararından sonra yürürlüğe giren 19/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Yasa'nın 3. maddesinde yapılan değişiklik ile; "(1) Bu Kanunun; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde" şeklinde düzenleme yapıldığı, idari para cezasının 4857 sayılı Yasa'ca verilmiş olması ve anılan Yasanın 108. maddesinde, bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği belirtildiğinden ve görevle ilgili düzenlemeler kamu düzeni ile ilgili olduğundan ve derhal yürürlüğe gireceğinden; Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle itiraz konusu kararın yargılama mercii idari yargı olmakla Mahkemelerinin görevsizliğine, Mahkemeleri ile Ankara 12. İdare Mahkemesi arasında ortaya çıkan görev uyuşmazlığının çözümü için karar kesinleştiğinde dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiştir.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Böylece, davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair geçiş hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Her ne kadar uyuşmazlık konusu idari para cezası ile ilgili olarak daha önce adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığı konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince görevli yargı yerinin tespiti yolunda verilmiş bir karar bulunmakta ise de; Sulh Ceza Mahkemesinin kararında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararından sonra yürürlüğe giren Kabahatler Kanunu'nda yapılan değişiklik sonucu görevsiz hale gelindiği gerekçesine yer verildiğinden, bu gerekçe karşısında Sulh Ceza Mahkemesinin başvurusunun incelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesindeki "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler." hükmüne göre, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

Olayda, adli yargı yerince, öncelikle görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ve İdare Mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı aranmaksızın görevli merciin belirtilmesi için re'sen Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına da karar verilmiştir.

Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Yasa'da öngörülen yönteme uymamakta ise de, Uyuşmazlık Mahkemesi kararından sonra bu karar doğrultusunda Ankara 12. İdare Mahkemesi, 31.10.2006 gün ve E:2006/805, K:2006/2013 sayılı görevsizlik kararı verdiğinden ve bu karar kesinleştiğinden, davanın taraflarınca başvuruda bulunulmadığı gözetilerek, Ankara 12. Sulh Ceza Mahkemesi'nce re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelmiş bulunan ve adli ve idari yargı mercileri arasında doğan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek dava ekonomisine gerekse Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş amacına uygun olacağından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun, davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 78, 81, 86,105 ve 108. maddelerine göre verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

22.5.2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir" denilmiş; 78. maddesinde, sağlık ve güvenlik tüzük ve yönetmeliklerinden söz edilmiş; 81. maddesinin 1. fıkrasında, devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran işverenlerin, Sosyal Sigortalar Kurumunca sağlanan tedavi hizmetleri dışında kalan, işçilerin sağlık durumunun ve alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin sağlanması, ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına ve işin tehlike derecesine göre bir veya daha fazla işyeri hekimi çalıştırmak ve bir işyeri sağlık birimi oluşturmakla yükümlü oldukları belirtilmiş; 86. maddesinin 1. fıkrasında, ağır ve tehlikeli işlerde çalışacak işçilerin işe girişinde veya işin devamı süresince en az yılda bir, bedence bu işlere elverişli ve dayanıklı oldukları işyeri hekimi, işçi sağlığı dispanserleri, bunların bulunmadığı yerlerde sırası ile en yakın Sosyal Sigortalar Kurumu, sağlık ocağı, hükümet veya belediye hekimleri tarafından verilmiş muayene raporları olmadıkça, bu gibilerin işe alınmalarının veya işte çalıştırılmalarının yasak olduğu kurala bağlanmış; 105. maddesinde, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlere aykırılık halinde verilecek para cezaları düzenlenmiş; aynı Kanun'un 108. maddesinin 2. fıkrasında, bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği öngörülmüşken, 8.2.2008 gün ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 23.1.2008 gün ve 5728 sayılı Kanun'un 578. maddesinin öö bendi ile, 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanun'un 108 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış; son olarak anılan madde 15.5.2008 tarihli 5763 sayılı Kanun'un 10. maddesiyle, "Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 ve 106 ncı maddelerdeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. 101 ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir. 106 ncı maddeye göre verilecek idari para cezası için, 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin (h) bendindeki tutar esas alınır" şeklinde değiştirilmiş; madde hükmü 26.5.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu durumda, 4857 sayılı İş Kanunu'nda idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenleme yer almamaktadır.

30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır" denilmiştir.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4857 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Sulh Ceza Mahkemesinin 19. madde kapsamında görülen başvurusunun reddi ile ayrıca verdiği görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 12. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 19. madde kapsamında görülen 11.5.2007 gün ve E:2007/323 Müt. sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİ ile ayrıca verdiği GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 2.6.2008 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.